

Zadanie9

May 24, 2021

```
[1]: import pandas
```

```
data_frame = pandas.read_csv("zad9.csv")  
data = data_frame["Czas"]  
  
data_frame
```

```
[1]:      Czas  
0    3150  
1    2669  
2    2860  
3    3033  
4    2364  
5    2423  
6    2862  
7    2575  
8    2843  
9    2827  
10   3161  
11   3134  
12   3124  
13   2570  
14   2959
```

Mamy niewiele obserwacji i nie znamy wariancji, więc przybliżać będziemy rozkładem t-studenta.

$$t = \frac{\bar{X} - \mu}{S} \sqrt{n-1}$$

Z wykładu wiemy, że

$$t \sim T(n-1)$$

chcemy żeby wartość znalazła się w przedziale ufności. Zatem dla ustalonego α

$$t_{\frac{\alpha}{2}} < \frac{\bar{X} - \mu}{S} \sqrt{n-1} < t_{1-\frac{\alpha}{2}}$$

czyli

$$\bar{X} - t_{1-\frac{\alpha}{2}} \frac{S}{\sqrt{n-1}} < \mu < \bar{X} - t_{\frac{\alpha}{2}} \frac{S}{\sqrt{n-1}}$$

.

Policzymy wszystkie potrzebne wartości, najpierw n i \bar{X}

```
[2]: import numpy

n = len(data)
print("n = ", n);

mean = numpy.mean(data)
print("Średnia = ", mean)
```

```
n = 15
Średnia = 2836.9333333333334
```

Następnie wartość S

$$S = \sqrt{\frac{1}{n} \sum_{k=1}^n (X_k - \bar{X})^2}$$

```
[3]: import math

S = 0
for x in data:
    S += (x - mean)**2
S = S / n
S = math.sqrt(S)

print("S = ", S)
```

```
S = 257.0855802170856
```

Kolejnym krokiem jest wyznaczenie wartości krytycznych $t_{\frac{\alpha}{2}}$ oraz $t_{1-\frac{\alpha}{2}}$. Ustalmy poziom istotności $\alpha = 0.1$.

```
[4]: from scipy import stats

a = 0.1
critical_values = stats.t.interval(1-a, n-1)
critical_values
```

```
[4]: (-1.7613101357748566, 1.7613101357748562)
```

Zatem $t_{\frac{\alpha}{2}} \approx -1.76$ oraz $t_{1-\frac{\alpha}{2}} \approx 1.76$

```
[5]: fl, fp = critical_values
left_bound = mean - ( fp * ( S / math.sqrt(n-1) ) )
right_bound = mean - ( fl * ( S / math.sqrt(n-1) ) )

print("Lewe ograniczenie: ", left_bound)
print("Prawe ograniczenie: ", right_bound)
```

Lewe ograniczenie: 2715.915455053376
Prawe ograniczenie: 2957.951211613291

Czyli nasz przedział ufności dla średniej μ przy poziomie ufności $\alpha = 0.1$ to w przybliżeniu (2715.91, 2957.95)

W kolejnej części zadania obliczymy p_value dla wybranych μ_0 . Wzór na test statystyczny to

$$t = \frac{\bar{X} - \mu_0}{S} \sqrt{n-1}$$

$$t \sim T(n-1)$$

```
[6]: mu_0 = 2840
mu_1 = 2850
mu_2 = 2875

t_0 = ( (mean - mu_0) * math.sqrt(n-1) ) / S
t_1 = ( (mean - mu_1) * math.sqrt(n-1) ) / S
t_2 = ( (mean - mu_2) * math.sqrt(n-1) ) / S

print("t_0 = ", t_0)
print("t_1 = ", t_1)
print("t_2 = ", t_2)
```

t_0 = -0.04463267047656822
t_1 = -0.1901739872479892
t_2 = -0.5540272791765417

Otrzymaliśmy same ujemne wartości zatem licząc p_value musimy policzyć pole “na lewo” od t i pomnożyć razy dwa, bo rozkład t-studenta jest symetryczny

$$p_value = 2 * F(t)$$

```
[11]: p_value0 = 2 * stats.t.cdf(t_0, n-1)
p_value1 = 2 * stats.t.cdf(t_1, n-1)
p_value2 = 2 * stats.t.cdf(t_2, n-1)

print("p_value dla t_0 = ", p_value0)
print("p_value dla t_1 = ", p_value1)
```

```
print("p_value dla t_2 = ", p_value2)
```

```
p_value dla t_0 = 0.9650304721854002  
p_value dla t_1 = 0.8519027195830752  
p_value dla t_2 = 0.5883008855237514
```

Wszystkie te wartości mieściły się w naszym przedziale ufności dla średniej i ich *p_value* również wskazuje na to że nie zostałyby odrzucone przy takim poziomie pewności.